

۱۴۳۸۵۵۲

۱۴۳۸/۵/۱۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشاوره خانواده

(مفاهیم، تاریخچه، فرآیند و نظریه‌ها)

(ویراست دوم)

www.ketab.ir

تألیف :

دکتر کیانوش زهراکار

(عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)

دکتر فروغ جعفری

نشر ارسباران

سرشناسه : زهرکارا، کیانوش، ۱۳۵۵-
 عنوان و نام پدیدآور : مشاوره خانواده (مفاهیم، تاریخچه، فرآیند و نظریه‌ها). تألیف: کیانوش
 زهرکارا، فروغ جعفری
 وضعیت ویراست : دوم
 مشخصات نشر : تهران: ارسباران، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری : [شانزده] ۴۱۶ ص..-
 شابک : 978-964-6389-74-8
 یادداشت : پشت جلد به انگلیسی: Kianoush Zahra, Forug Jafari. Family Counselling
 یادداشت : چاپ قبلی : ارسباران، ۱۳۹۱ (۳۳۷ ص).
 موضوع : مشاوره خانواده -- مشاوره
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۴ ز ۵ م / ۶۳۷ BF
 رده‌بندی دیویی : ۱۵۸/۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۴۵۲۴۰

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان‌تان خواهد شد. قیمت‌گذاری، اصلاح و به‌روزرسانی هر کتاب جزء اختیارات خاص ناشر است و هرگونه دخالتی از سوی فروشندگان و عوامل توزیع در این خصوص، مطلقاً ممنوع است.

سایت
www.ravabook.ir

پست الکترونیکی
panahir91@yahoo.com

مشاوره خانواده (مفاهیم، تاریخچه، فرآیند و نظریه‌ها) (ویراست دوم)

تألیف : دکتر کیانوش زهرکارا - دکتر فروغ جعفری

ناشر : نشر ارسباران

نوبت چاپ : بیستم، آذر ۱۴۰۳

تعداد صفحات : ۴۳۲ صفحه

شمارگان : ۲۰۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی : طیف‌نگار

ISBN : 978-964-6389-74-8

شابک : ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۶۳۸۹ - ۷۴ - ۸

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخلر، پلاک ۶۳
 تلفن: ۹ - ۸۸۹۷۳۳۵۸ ۸۸۹۶۷۷۰۴ ۸۸۹۶۵۲۲۸ تلفکس: ۸۸۹۶۲۷۰۷

فهرست

مقدمه مؤلفان	سیزده
پیشگفتار مؤلفان (ویراست دوم)	پانزده

بخش اول : مفاهیم، چرخه زندگی و انواع خانواده

❖ فصل ۱ : مشاوره خانواده (تعاریف مفاهیم و کلیات)

تعریف مشاوره	۴
تعریف خانواده	۵
تعریف مشاوره خانواده	۷
مقایسه مشاوره خانواده با مشاوره فردی	۱۰
مفاهیم بنیادی مشاوره خانواده (ویژگی های نظام خانواده)	۱۲
کلیت	۱۳
چرخه زندگی خانواده، گذارها، و استرس ها	۱۴
ساخت	۱۶
زیرمنظومه	۱۷
سلسله مراتب	۱۸
قواعد	۱۹
نقش ها	۲۱
مرزها	۲۲
سایبرنتیک و حلقه های بازخورد	۲۲
تعادل حیاتی	۲۵

❖ فصل ۲ : چرخه زندگی خانواده و انواع خانواده ها

چرخه زندگی خانواده	۲۸
الگوی کارتر و مک گولدبریک	۲۹
الگوی دووال	۲۹
ترک خانه	۳۲
تشکیل زوج	۳۲
ازدواج	۳۳
خانواده دارای فرزند	۳۵
خانواده دارای نوجوان	۳۹

۲۰۷	خودمتمایز سازی
۲۰۷	مثلث زدایی
۲۰۸	تمرکز بر خود
۲۰۸	تاریخچه زندگی خانوادگی
۲۰۹	ژنوگرام
۲۰۹	بازگشت به خانه

❖ فصل ۱۱: مشاوره خانواده راهبردی

۲۱۲	مقدمه
۲۱۸	مفاهیم بنیادی
۲۱۸	نظریه رتباطات
۲۱۸	پیام های رقمی و قیاسی
۲۱۸	فرار رتباط
۲۱۸	تعادل حیاتی خانواده
۲۱۹	ساختار سلسله مراتبی
۲۱۹	مثلث آسیب شناختی
۲۱۹	دستورات تناقضی
۲۱۹	مداخلات تناقضی
۲۱۹	بن بست مضاعف درمانی
۲۲۰	دستورالعمل ها
۲۲۰	تغییر مرتبه اول و دوم
۲۲۰	نقطه گذاری
۲۲۰	معانی ضمنی مثبت
۲۲۰	بازخورد مثبت و منفی
۲۲۰	مقررات خانواده
۲۲۱	مناسک و آیین
۲۲۱	معنای نشانه
۲۲۱	فرآیند مشاوره و درمان
۲۲۴	فنون مشاوره ای و درمانی
۲۲۵	دستورالعمل های مستقیم
۲۲۶	دستورالعمل های تناقضی
۲۲۷	دستورالعمل استعاره ای
۲۲۸	نامتعادل سازی
۲۲۸	بازتعبیر

❖ فصل ۱۲: مشاوره خانواده ساختاری

۲۳۰	مقدمه
۲۳۸	مفاهیم بنیادی
۲۳۸	ساختار خانواده
۲۳۸	زیر منظومه ها
۲۴۰	قدرت و سلسله مراتب قدرت

۲۴۰	مرزها
۲۴۲	پیوند، اتحاد، ائتلاف، و مثلث‌سازی
۲۴۳	فرایند مشاوره و درمان
۲۴۶	فنون مشاوره‌ای و درمانی
۲۴۶	الف) فنون الحاق
۲۴۷	ب) فنون بازسازی

❖ فصل ۱۳: مشاوره خانواده مبتنی بر الگوی فرایند اعتباریابی انسان

۲۵۴	مقدمه
۲۶۱	مفاهیم بنیادی
۲۶۱	ارتباط و سبک‌های ارتباطی
۲۶۴	شخصیت و ابعاد وجودی انسان
۲۶۵	قواعد و نقش‌های خانواده
۲۶۷	عقاید
۲۶۷	رازها و اسطوره‌های خانواده
۲۶۸	فرایند مشاوره و درمان
۲۶۹	مرحله اول: برقراری تماس
۲۷۰	مرحله دوم: برهم زدن وضع موجود (تبادل حیاتی)
۲۷۰	مرحله سوم: یکپارچه‌سازی مهارت‌های جدید
۲۷۲	فنون مشاوره‌ای و درمانی
۲۷۲	استعاره
۲۷۲	رویدادشمار زندگی خانواده
۲۷۳	مجسمه‌سازی خانواده و آناتومی روابط
۲۷۴	نمایش خانواده
۲۷۴	بازسازی خانواده
۲۷۵	الگوهای ارتباطی و باله استرس خانواده
۲۷۵	بازتعبیر
۲۷۵	ترسیم نقشه خانواده
۲۷۶	مزاح و خنده
۲۷۶	تماس و لمس
۲۷۶	طناب‌ها
۲۷۷	خانواده ساختگی یا بدلی
۲۷۷	تحلیل الگو

❖ فصل ۱۴: مشاوره خانواده تجربیاتی - نمادین ویتاکر

۲۸۰	مقدمه
۲۸۳	مفاهیم بنیادی
۲۸۳	رشد شخصی
۲۸۴	زیرساخت‌های هیجانی
۲۸۴	ناکارآمدی خانواده
۲۸۵	فرایند مشاوره و درمان

مرحله دوم : درک موضوع کنونی	۳۷۵
مرحله سوم : ارزیابی پویایی های خانواده	۳۷۵
مرحله چهارم : اهداف	۳۷۶
مرحله پنجم : تقویت تغییر	۳۷۷
مرحله ششم : خاتمه	۳۷۷

❖ فصل ۲۰: مشاوره خانواده روایتی

مقدمه	۳۸۰
مفاهیم بنیادی	۳۸۳
زمینه اجتماعی سیاسی	۳۸۳
زبان	۳۸۳
هویت و خود	۳۸۳
فرایند مشاوره و درمان	۳۸۴
قنون مشاوره ای و درمانی	۳۸۵
ایجاد زمینه ای برای گفتگو	۳۸۵
تجربه های منحصر به فرد	۳۸۶
موقعیت ندانستن	۳۸۶
نامه نوشتن	۳۸۷
بازنویسی	۳۸۸
بیرونی کردن	۳۸۹
درونی کردن سایر سوالات	۳۸۹
منابع	۳۹۱
منابع فارسی	۳۹۱
منابع انگلیسی	۳۹۲

مقدمه مؤلفان

مشاوره خانواده علم نوپایی است که بیش از شصت سال از ظهور آن در عرصه دانش نمی‌گذرد. این علم به مطالعه و بررسی خانواده‌های سالم و ناسالم از دیدگاه‌های مختلف نظریه‌پردازان این رشته و آشنایی با متفان آن با مبانی نظری و فنون کار با خانواده‌ها می‌پردازد.

از آنجایی که این کتاب بر اساس سرفصل‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی تألیف شده است، قابلیت استفاده در دروس مشاوره خانواده، مشاوره خانواده و تاریخچه سیستم‌ها در رشته‌های مشاوره و روان‌شناسی در سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا را دارا می‌باشد.

یکی از محاسن این کتاب استفاده منصفانه و بجا از کتاب‌های جدید نویسندگان متعدد و حذف بخش‌های کم‌اهمیت‌تر و نیز فرهنگی و تأکید و بسط مفاهیم اساسی‌تر می‌باشد که در کتاب‌های ترجمه‌شده به دلیل امانت‌داری در انتقال دقیق مطالب از این لحاظ با محدودیت مواجه هستند.

این کتاب از چهار بخش کلی تشکیل شده است. خوانندگان در بخش اول با مفاهیم مشاوره خانواده، چرخه زندگی خانواده و انواع آن آشنا خواهند شد. در بخش دوم، به عوامل زمینه‌ساز و تاریخچه مشاوره خانواده پرداخته می‌شود. در بخش سوم، ارزیابی خانواده‌ها بر اساس مدل‌های مختلف و فرآیند کلی مشاوره خانواده مورد بحث قرار می‌گیرد و در بخش چهارم، دوازده نظریه اصلی در مشاوره خانواده ارایه می‌شود و در

هر نظریه، مقدمه، مفاهیم بنیادی، فرآیند مشاوره و فنون مشاوره‌ای مورد بحث قرار می‌گیرند.

مؤلفان امیدوارند با آرایه این اثر قدم مثبتی در جهت ارتقای دانش و مهارت‌های مشاوران خانواده برداشته باشند. قطعاً این اثر خالی از اشکال نیست، از همه اساتید، متخصصان و دانشجویان عزیز که این اثر را مطالعه می‌کنند، خواهشمندم موارد مورد نظر خود را جهت ارتقای کیفی کتاب در چاپ‌های بعد به آدرس dr_Zahrakar@yahoo.com ارسال و ما را از نظرات ارزشمند خود بهره‌مند سازند.

در انتها نهایت سپاسگزاری خود را از تمام کارکنان نشر ارسباران، خصوصاً آقایان دکتر شمس، پناهی و میرجلالی و سرکار خانم منصوره خانلری که در راه چاپ این کتاب زحمات زیادی را متحمل شده‌اند، به عمل می‌آوریم.

با سپاس

دکتر کیانوش زهراکار

دکتر فروغ جعفری

www.ketab.ir